

POLITIČKI ODBOR MREŽE CIVINET SLOVENIJA-HRVATSKA-JUGOISTOČNA EUROPA

SMJERNICE ZA DJELOVANJE MREŽE U 2023. GODINI

Politički odbor izražava zadovoljstvo djelovanjem Mreže u 2022.; naša Mreža nastavlja rasti te je i dalje najbrojnija i najaktivnija u Europi. Mreža je uspjela većinu događanja održati uživo, od skupštine u Zagrebu i skupa 'Gradovi, klima i promet' do 7. CIVINET Foruma u Velenju i konferencije 'Prometno-prostorna rješenja za gradove budućnosti' u Šibeniku. Organizirano je i vrlo dobro ocijenjeno studijsko putovanje u Prag. Pored dvodnevne međunarodne hibridne radionice 'Privatno-javna suradnja za bolju mobilnost' i 'Izazovi ruralno-urbane mobilnosti' održanoj u Koprivnici, organizirana su i tri webinar (Izazovi proširenja pješačkih zona u gradovima, Doprinos željeznice održivoj mobilnosti, Promjene u ponašanju i urbana mobilnost).

Odbor smatra vrijednim nastavak aktivnosti rada s fakultetima i studentima, koje su se pokazale kao dobar put za uključivanje mladih ljudi u promišljanje održive mobilnosti, a dobrim se pokazala i interdisciplinarnost u pristupu. Po prvi put je održana Ljetna škola 'STEM pristup za gradove budućnosti' te Odbor pozdravlja planirani nastavak u 2023.

Odbor smatra da je iskazano priznanje našoj Mreži održavanjem sastanka svih europskih mreža CIVINET u Zagrebu, u organizaciji tajništva i koordinatora Mreže.

Mreža je nastavila, pored otvaranja nekih novih tema za koje je iskazan interes članova, s praćenjem i s predstavljanjem novih politike EU-a i izvora financiranja projekata održive i klimatski neutralne mobilnosti. Glavna tema i interes članova, posebno gradova i općina ostaju planovi održive urbane mobilnosti (SUMP), s naglaskom na evaluaciju SUMP-ova, mjera i procesa, ali i prijenos iskustava u planiranju i provedbi SUMP-ova.

Mreža je nastavila rasti te je u 2022. dobila 14 novih članova, ukupno ima 219, s tim da gradovi čine skoro 40 % članstva. Odbor pozdravlja neka nova partnerstva, npr. s Europskim institutom za inovacije i tehnologiju (EIT), ali i sinergiju s projektima kao što su CIVITAS Elevate, Urban STEM i CLIMASUM. Nastavlja se i suradnja s drugim mrežama CIVINET, prvenstveno CIVINET Češka - Slovačka i CIVINET Grčka - Cipar, s kojima su pripremljeni i zajedničke projekti, kako bi Mreža mogla financirati više aktivnosti za svoje članove.

Mreža će i ove godine nastaviti pratiti nove dokumente i propise EU-a relevantne za održivu mobilnost. Pored europskog zelenog plana¹ iz 2019., prema kojem do 2050. Europa treba postati prvi klimatski neutralan kontinent i zelenog programa za zapadni Balkan² u okviru Gospodarskog i investicijskog plana za zapadni Balkan te Komunikacije „Strategija za održivu i pametnu mobilnost – usmjeravanje europskog prometa prema budućnosti” u kojoj je Komisija istaknula ključnu ulogu i koristi prometa za ljude i gospodarstvo, tu su i dokumenti kao npr. „Spremni za 55 %” i Novi okvir EU-a za gradsku mobilnost³, ali i Vizija za ruralnu Europu do 2040. Paketom prijedloga nastoji se pružiti dosljedan i uravnotežen okvir za postizanje klimatskih ciljeva EU-a kojima se osigurava poštena i socijalno pravedna tranzicija te jačaju inovacije. Također bitno je spomenuti i preporuku Europske Komisije (EU) 2023/550 od 8. 3. 2023. o nacionalnim programima potpore planiranju održive gradske mobilnosti⁴.

Gradovi igraju odlučujuću ulogu u razvoju pragmatičnih i budućnosti usmjerenih rješenja za izazove koji dolaze – a urbana mobilnost je ključna tema koja snažno utječe na svakodnevni život građana.

Komisija u svojim dokumentima predlaže usmjeravanje na aktivnu i zajedničku mobilnost koja se temelji na rješenjima s niskom i nultom stopom emisija, kako bi se osigurao prelazak na sigurnu, pristupačnu, uključivu, pametnu i otpornu gradsku mobilnost s nultom stopom emisija. Pritom treba posebnu pozornost namijeniti javnom prijevozu, multimodalnosti i infrastrukturi za aktivnu mobilnost, teme s kojima će se nastaviti baviti i naša Mreža u 2023.

Odbor podržava aktivnosti na podizanju svijesti i potiče na provedbu Globalnih ciljeva održivog razvoja na lokalnoj razini, s naglaskom na cilj br. 11 Održivi gradovi i zajednice. Također će nastaviti zagovarati da se i u drugim državama, kao i u Sloveniji, usvoje poticajne mjere za donošenje planova održive mobilnosti uz uključivanje relevantnih dionika u procese te je već u siječnju 2023. održana vrlo posjećena radionica u Rijeci.

I na kraju, Odbor izražava žaljenje zbog preranog gubitka Jelene Nikolić iz Grada Kruševca, aktivne članice Upravnog odbora mreže i istinske zagovornice održive urbane mobilnosti.

Ljubljana, 22. ožujka/marta 2023.

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52019DC0640&from=EN>

² https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/system/files/2020-10/green_agenda_for_the_western_balkans_en.pdf

³ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ad816b47-8451-11ec-8c40-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-250877856>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32023H0550>

